บทคัดย่อ

T148427

ชื่อภาคนิพนธ์ : ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้นำศาสนาอิสลาม ในการดำเนินงาน

กิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด : กรณีศึกษาผู้นำศาสนา

อิสลามในเขตพื้นที่อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

ชื่อผู้เขียน

: นางสาวรสสุคนธ์ จันทรคง

ชื่อปริญญา

: ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา

: 2546

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ 1)เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนิน กิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของผู้นำศาสนาอิสลามและ2)เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของผู้นำศาสนาอิสลาม ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ อิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น ในพื้นที่ 12 ตำบล 96 มัสยิด ในอำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี รวมทั้งสิ้น 287 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ t-test และ F-test ตามลักษณะของ ตัวแปร ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

- 1. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้นำศาสนาอิสลาม การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม ร้อยละ 66.6 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดในระดับดี ร้อยละ 41.1 มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ในระดับมาก ร้อยละ 72.1 มีความตระหนักและมองเห็นความสำคัญของปัญหาในระดับมาก ร้อยละ 94.1 มีการประสานงานในระดับมาก ร้อยละ 76.7 มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมาย และบทลงโทษเกี่ยวกับยาเสพติดระดับไม่ดี ร้อยละ 43.2 มีการเกี่ยวข้องกับอิทธิพลทางการเมือง และการใช้อำนาจ ในระดับปานกลาง ร้อยละ 67.9
- 2. กิจกรรมการมีส่วนร่วมโดยรวม อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ค่าเฉลี่ย 2.51 เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน จากมากไปหาน้อย ได้แก่ กิจกรรมการป้องกัน กิจกรรมการบำบัดรักษา และพื้นฟู สมรรถภาพ และกิจกรรมการปราบปราม ค่าเฉลี่ย 2.73, 2.50 และ 2.29 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ องค์กรหรือหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้องกับเรื่องการแก้ไข ปัญหายาเสพติดโดยตรงระดับท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด หรือภูมิภาค สำนักงานป้องกันและปราบ ปรามยาเสพติด ควรมีการดำเนินการหรือสนับสนุนผู้นำศาสนา ให้มีบทบาทในสังคมมากขึ้น โดย เฉพาะการเข้ามามีบทบาทในกลุ่มทางสังคมของพื้นที่ โดยจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ ในกลุ่มสมาชิก พร้อมทั้งผลักดันให้ผู้นำศาสนาได้มีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างขัด เจนขึ้น เช่น ในด้านการป้องกัน สนับสนุนอุปกรณ์ คู่มือการปฏิบัติงานในเชิงวิชาการและวิธีปฏิบัติ เพื่อให้ผู้นำมีความรู้ ความเข้าใจ สร้างความสำนึกที่ดีให้แก่คนในพื้นที่ได้

ผู้นำศาสนาอิสลามควรได้เข้ามามีบทบาทในกลุ่มให้มากยิ่งขึ้น ควรได้รับอบรมให้มีความ
รู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดเพิ่มมากขึ้นและสนับสนุนให้ผู้นำศาสนาเป็นแกนนำในการค้นหา
ปัญหาของชุมชน กำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหา และดำเนินการแก้ไขปัญหาต่างๆในหมู่บ้าน
ร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชนในทุกขั้นตอน นอกจากนี้หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน ควรต้อง
มีการฟื้นฟูและปรับปรุงเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการแจ้งข่าวสารข้อมูลต่างๆ ทั้งในด้านความรู้
ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเลพติดแต่ละประเภทที่มีผลต่อสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจในทางเลื่อม
โทรมรวมถึงความรู้ความเข้าใจในเรื่องของกฎหมายและบทลงโทษเกี่ยวกับยาเสพติดเห็นควรจัด
ทำเป็นคู่มือที่อ่านเข้าใจง่ายฉบับประชาชนจะทำให้บุคคลเหล่านี้มีความรู้และเข้าใจยิ่งขึ้น

The study has 2 objectives as 1) to study level of participation in prevention and solving of drug problem of Islam religious leaders, and 2) to study factors influencing participation in prevention and solving of drug problem of Islam religious leaders.

Population of the study are Imam, Coteb and Bilan in is sub districts from 12 mosques, which are 227 of those in total. Data was collected by using questionnaires and analyzed by computer program. Statistics used for data analysis are frequency, percentage, mean, standard deviation statistics used for statistics are t-test and F-test according to variables characteristics. Findings of the study could be summarized as follows:

- 1) Factors affecting participation of Islam religious leaders are being members of social organizations (66.6%), having good level of knowledge and understanding about drug (41.1%), having high level of information (72.1%), having high level of realization and perception on the importance of problem (94.1%), having high degree of coordination (76.7%), having not good level of knowledge and understandings in legal issues and penalties about drug crime (43.25), involving with political influence and power (67.9%).
- 2) Participation in activities are at rather high level which its mean is 2.51. When considering at each component, the activities which could be ranked descendingly

according to degree of participation are prevention activities, revitalization and rehabilitation activities, and suppression activities (2.73, 2.53 and 2.29 respectively).

Recommendations

Government agencies which have direct responsibilities in solving drug problems at local, district, provincial and provincial levels, including the office of prevention and suppression of Narcotics should increase and support roles of religious leaders in Social activities, especially roles of religious leader in social organization at local level, and organize activities in membership organization. The agencies should increase roles of religious leaders in many ways such as in prevention, by supporting equipments and manual of operation in techniques and working procedures which would enhance knowledge and understanding of religious leaders and would build consciousness among local people.

Islam religious leader's roles in social organizations should be enhanced. They should be trained to gain knowledge and understanding of drug. The religious leaders should be supported to be leaders to search for community problems and needs, to determine guidelines for solving problems and to solve problem with cooperation from government and non government organizations. In addition village Information Disseminating Center should be revitalized and improved to increase efficiency in provision of information which includes knowledge and understanding about drug and its impacts on physical and mental health as well as law and penalties about drug crime. Simple manual for people on the already mentioned information should be produced to enhance people's knowledge and understanding.